

Magyar nyelv és irodalom tantárgy vizsgakövetelményei

5-12. évfolyam

A magyar nyelv és irodalom vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli és a szóbeli vizsga az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelő formában kéri számon a tanuló ismereteit az adott tanév tananyagát figyelembe véve. A felkészüléshez a mindenkori tankönyv és szöveggyűjtemény használható.

A szóbeli vizsga során a tanuló szöveggyűjteményt használhat. A vizsgázó teljesítményét három fős bizottság értékeli.

A vizsgaanyag kijelölése a Pedagógiai program helyi tanterve alapján történik, mely az iskola honlapján is megtalálható.

A nyelvi előkészítő osztály első évének tananyagából, illetve humán irányultság különbözőzeti vizsga esetén a mindenkori szaktanár állítja össze a vizsga követelményeit.

Ajánlott a felkészülés során a szaktanártól konzultációt kérni.

Tartalom

Írásbeli vizsga

5-8. évfolyam

9-12. évfolyam

Szóbeli vizsga

5-8. évfolyam – Magyar nyelv

5-8. évfolyam – Irodalom

9-12. évfolyam – Magyar nyelv

9-12. évfolyam – Irodalom

Melléklet – Memoriterek (9-12. évfolyam)

Írásbeli vizsga

5-8. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom 5. évfolyam I. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy
2. Elbeszélő fogalmazás – irodalom és magyar nyelv jegy

A vizsga időtartama: 90 perc

Magyar nyelv és irodalom 5. évfolyam II. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy
2. Elbeszélő fogalmazás – irodalom és magyar nyelv jegy

A vizsga időtartama: 90 perc

Magyar nyelv és irodalom 6. évfolyam I. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy
2. Leíró fogalmazás – irodalom és magyar nyelv jegy

A vizsga időtartama: 90 perc

Magyar nyelv és irodalom 6. évfolyam II. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy
2. Leíró fogalmazás – irodalom és magyar nyelv jegy

A vizsga időtartama: 90 perc

Magyar nyelv és irodalom 7. évfolyam I. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy
2. Jellemzés – irodalom és magyar nyelv jegy

A vizsga időtartama: 90 perc

Magyar nyelv és irodalom 7. évfolyam II. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy
2. Jellemzés – irodalom és magyar nyelv jegy

A vizsga időtartama: 90 perc

Magyar nyelv és irodalom 8. évfolyam I. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy
2. Műelemző dolgozat – irodalom és magyar nyelv jegy

A vizsga időtartama: 90 perc

Magyar nyelv és irodalom 8. évfolyam II. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy
2. Műelemző dolgozat – irodalom és magyar nyelv jegy

A vizsga időtartama: 90 perc

9-12. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom 9. évfolyam I. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy
2. Műelemző dolgozat – irodalom és magyar nyelv jegy

A vizsga időtartama: 90 perc

Magyar nyelv és irodalom 9. évfolyam II. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy
2. Műelemző dolgozat – irodalom és magyar nyelv jegy

A vizsga időtartama: 90 perc

Magyar nyelv és irodalom 10. évfolyam I. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy

2. Műelemző dolgozat – irodalom és magyar nyelv jegy

A vizsga időtartama: 120 perc

Magyar nyelv és irodalom 10. évfolyam II. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy

2. Műelemző dolgozat – irodalom és magyar nyelv jegy

A vizsga időtartama: 120 perc

Magyar nyelv és irodalom 11. évfolyam I. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy

2. Műelemző dolgozat – irodalom és magyar nyelv jegy

3. Irodalmi feladatlap – irodalom jegy

A vizsga időtartama: 180 perc

Magyar nyelv és irodalom 11. évfolyam II. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy

2. Műelemző dolgozat – irodalom és magyar nyelv jegy

3. Irodalmi feladatlap – irodalom jegy

A vizsga időtartama: 180 perc

Magyar nyelv és irodalom 12. évfolyam I. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy – érettségi szintű

2. Műelemző dolgozat vagy témakifejtő esszé – irodalom és magyar nyelv jegy – érettségi szintű

3. Irodalmi feladatlap – irodalom jegy – érettségi szintű

A vizsga időtartama: 180 perc

Magyar nyelv és irodalom 12. évfolyam II. félév

1. Szövegértés feladatlap – irodalom és magyar nyelv jegy – érettségi szintű
 2. Műelemző dolgozat vagy témakifejtő esszé – irodalom és magyar nyelv jegy – érettségi szintű
 3. Irodalmi feladatlap – irodalom jegy – érettségi szintű
- A vizsga időtartama: 180 perc

Szóbeli vizsga

A tanulónak a vizsgán a megadott tételek közül kell húznia egyet, majd a tételcímek alatt felsorolt témákat érintve a felkészülési időt követően legalább 8, maximum 15 percig összefüggően kell beszélnie a megadott témákról. Amennyiben megakad, vagy nem a megadottakról beszél, a tanár félbeszakíthatja, és kérdéseket tehet fel neki, ellenkező esetben meg kell várni, míg a tanuló végzett a feleletével. Amennyiben a felelő az elvárt időegységnél hamarabb végez a felelettel, a tanár, amennyiben a felsorolt témák valamelyikéről nem vagy nem eleget beszélt a tanuló, kérdéseket fogalmazhat meg.

A felelet értékelésekor a következő szempontokat kell figyelembe venni:

- tartalom: tárgyi tudás, a feladat kifejtettsége, gondolatgazdagság, szövegismeret
- előadásmód: logikus gondolatmenet, szóhasználat, világos mondat- és szövegszerkesztés, érthető előadásmód

5-8. évfolyam – Magyar nyelvMagyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 5. évfolyam I. félév

1. Kommunikáció alapjai
 - A kommunikáció fogalma, tényezői
 - A kommunikáció nem nyelvi jelei
 - A kommunikációs kapcsolat
 - A beszélgetés

2. Helyesírás, nyelvhelyesség
 - Hang és betű, az ábécé
 - Betűrend, elválasztás
 - Helyesírásunk alapelvei
3. Állandósult szókapcsolatok
 - Szólások, szóláshasonlatok, közmondások
4. A nyelvi szintek: a hangok
 - A magánhangzók, a magánhangzótörvények

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 5. évfolyam II. félév

1. A nyelvi szintek: a hangok
 - A mássalhangzók, a mássalhangzótörvények
2. Szóelemek, szavak, szóösszetételek
 - Egyszerű és összetett szavak
 - Szótő és toldalék (képző, jel, rag)
3. Hangalak és jelentés
 - Egyjelentésű, többjelentésű szavak
 - Azonos alakú, rokon értelmű szavak
 - Ellentétes jelentésű és hasonló alakú szavak
 - Hangutánzó, hangulatfestő szavak

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 6. évfolyam I. félév

1. A szófajok csoportjai
2. Szófajok a mondatban: főnév, melléknév,
3. Szófajok a mondatban: számnév, határozószó
4. Szófajok a mondatban: névmások

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 6. évfolyam II. félév

1. Szófajok a mondatban: ige, igenevek
2. Szófajok a mondatban: viszonszók, mondatszók

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 7. évfolyam I. félév

1. Kommunikáció, tömegkommunikáció
 - A tömegkommunikáció szerepe, feladatai, műfajai
2. Szóalkotási módok
 - Szóképzés
 - Szóösszetétel
3. A mondat, mondatfajták szerkezetük és a beszélő szándéka szerint

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 7. évfolyam II. félév

1. Az állítmány
2. Az alany
3. A tárgy
4. A határozók
5. A jelzők

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 8. évfolyam I. félév

1. A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai: nyelvjárások, csoportnyelvek, köznyelv
2. Ritkább szóalkotási módok: mozaikszók, ikerszók és szórövidülések
3. Összetett mondat a szövegben: az alárendelő összetett mondat

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 8. évfolyam II. félév

1. Összetett mondat a szövegben: a mellérendelő összetett mondat
2. A nyelvek osztályozása nyelvtípusok szerint
3. Nyelvünk eredete, rokonsága
4. Nyelvtörténet, nyelvemlékek
5. Nyelvújítás

5-8. évfolyam: Irodalom

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 5. évfolyam I. félév

1. Család, otthon, nemzet

- Fogalmak: népmese, mese, mesealak, meseformálás, meseszám, mesetípusok, kaland, motívum, monda, rege, mítosz, hagyomány, nemzeti hagyomány, nemzeti kultúra, eredetmonda, dal, életkép, idill, lírai én
- Művek ismerete: Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék; Petőfi Sándor: Füstbe ment terv, Egy estém otthon, Magyar vagyok; Arany János: Családi kör; Kányádi Sándor: Nagyanyó-kenyér; Fehérlófia; Az égig érő fa (magyar népmese); Arany János: Rege a csodaszarvasról; Bibliai történetek (A világ teremtése, A vízözön története, Jézus születése, A napkeleti bölcsek)

2. Petőfi Sándor: János vitéz (1-14. fejezet)

- Petőfi Sándor élete
- A János vitéz keletkezése
- 1-14. fejezet cselekményének ismerete
- Fogalmak: műnemek – az epikus művek; verses epika; elbeszélő költemény, hasonlat, metafora, megszemélyesítés, párhuzam, ellentét

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 5. évfolyam II. félév

1. Petőfi Sándor: János vitéz (15-27. fejezet)

- 15-27. fejezet cselekményének ismerete
- Fogalmak: fokozás, az ütemhangsúlyos verselés, rímfajta, szerkezeti egységek (előkészítés, bonyodalom, kibontakozás, tetőpont, megoldás)
- Memoriter: 26. fejezet 1-2. versszak

2. Szülőföld, táj

- Művek: Petőfi Sándor: Szülőföldemen, Az alföld, Úti levelek;
- Fogalmak: refrén, tájleíró költemény, úti levél

3. Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk

- A cselekmény ismerete
 - Egyes szereplők jellemzése
 - Főbb helyszínek bemutatása
 - A regény szerkezete
 - A cselekményben megjelenő élethelyzetek, erkölcsi konfliktusok azonosítása, véleményalkotás
 - Fogalmak: regény; ifjúsági regény; főszereplő, mellékszereplő, cselekmény
4. Fekete István: Bogáncs vagy A koppányi aga testamentuma
- A cselekmény ismerete
 - Egyes szereplők jellemzése
 - A filmváltozat bemutatása (főbb különbségek a regénnyel összehasonlítva)

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 6. évfolyam I. félév

1. Hősök az irodalomban
 - Mondák és balladák
 - Fazekas Mihály: Lúdas Matyi
2. Arany János: Toldi
 - Toldi első hat éneke
3. Fogalmak: verses epika, elbeszélő költemény; előhang, epizód, késleltetés; allegória; fokozás, túlzás, megszólítás
4. Memoriter: Arany János (A walesi bárdok, Toldi - részletek)

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 6. évfolyam II. félév

1. Arany János: Toldi
 - Toldi 7-12. ének

2. Szeretet, hazaszeretet, szerelem

- Biblia
- Kölcsey Ferenc: Himnusz
- Vörösmarty Mihály: Szózat
- Csokonai Vitéz Mihály, Petőfi Sándor, Radnóti Miklós

3. Regények

- Gárdonyi Géza: Egri csillagok
- Defoe: Robinson Crusoe
- Antoine de Saint-Exupéry: A kisherceg

4. Fogalmak: líra, lírai alany, lírai én, téma, motívum; versforma, rímszerkezet, keresztrím, alliteráció; dal, népdal, történelmi regény, elbeszélő, időszerkezet, több szálon futó cselekmény, jellemek

5. Memoriter: Kölcsey Ferenc (Himnusz 1-2. vsz.), Vörösmarty Mihály (Szózat 1-2. és 13-14. vsz.)

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 7. évfolyam I. félév

1. Középkor

- István király intelmei Imre herceghez (részletek)

2. Reneszánsz, humanizmus, reformáció

- Mesék Mátyás királyról
- Janus Pannonius és Balassi Bálint
- Shakespeare: Romeo és Júlia

3. Irodalmunk a 17-18. században

- Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem
- Mikes Kelemen: Törökországi levelek

4. Fogalmak: középkor, román stílus, gótika, egyházi kultúra, lovagi kultúra, lovagi erények, trubadúrok, intelem (parainesis), kódex, iniciálé, miniatűr, reneszánsz, humanizmus, reformáció, könyvnyomtatás, vitézi élet, életkép, dal, epigramma, dráma, vígjáték (komédia)kuruc kor, toborzódal, bujdosóének, siratóének, levél, emlékirat

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 7. évfolyam II. félév

1. Klasszicizmus és romantika

- Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez
- Berzsenyi Dániel: Levéltöredék barátomhoz
- Kölcsey Ferenc: Huszt, Emléklapra, Himnusz, Parainesis
- Vörösmarty Mihály: Szózat, Ábránd
- Petőfi Sándor: Szabadság, szerelem, Nemzeti dal, Szeptember végén
- Arany János: A fülemile, A tölgyek alatt vagy Epilógus
- Jókai Mór: A huszti beteglátogatók, A nagyenyedi két fűzfa
- Mikszáth Kálmán: A néhai bárány, Szent Péter esernyője

2. Magyar vagy világirodalmi ifjúsági regény

- Jules Verne: Kétévi vakáció vagy
- TonkeDragt: Levél a királynak vagy
- Mándy Iván: Az enyedi diák vagy
- Csukás István: Vakáció a halott utcában

3. Fogalmak: romantika; közösségi emlékezet, önazonosság; szállóige, szónoklat, humor, óda, elégia, dal, himnusz, epigramma, kisepika, anekdota, novella, elbeszélés, történet és elbeszélés, előre- és visszautalás, késleltetés, epizód, jelenet, leírás, kihagyás

4. Memoriter: Csokonai Vitéz Mihály (A Reményhez), Kölcsey Ferenc (Himnusz, Huszt, Emléklapra), Vörösmarty Mihály (Szózat), Petőfi Sándor (Nemzeti dal, Szabadság, szerelem, Szeptember végén)

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 8. évfolyam I. félév

1. Líra a 20. század első felének magyar irodalmában

- Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én, Őrizem a szemed
- Babits Mihály: Ádáz kutyám
- Kosztolányi Dezső: Mostan színes tintákról álmodom
- Juhász Gyula: Milyen volt...
- József Attila: Kertész leszek, Születésnapomra
- Radnóti Miklós: Nem tudhatom

2. Epika a 20. század első felének magyar irodalmában
 - Karinthy Frigyes: Röhög az egész osztály
 - Móricz Zsigmond: Pillangó vagy Légy jó mindhalálig
 - Tamási Áron: Ábel a rengetegben (részlet)
3. „Vérző Magyarország” – Trianon a magyar irodalomban
 - Reményik Sándor: Mi a magyar?
4. Fogalmak: metonímia, szimbólum, anafora; kisépika, novella, elbeszélés, iskolaregény, fejlődésregény; népies regény; humor, paródia; lírai novella, realista novella, aforizma; békediktátum, elcsatolás, nemzeti trauma, nemzeti érzés, Kárpát-medencei magyarság, nacionalizmus, patriotizmus
5. Memoriter: Ady Endre (Őrizem a szemed), József Attila (Mama, Születésnapomra), Reményik Sándor (Templom és iskola – részlet), Radnóti Miklós (Nem tudhatom)

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 8. évfolyam II. félév

1. Líra a 20. század második felének magyar irodalmában
 - Szabó Lőrinc: Tücsökzene (részletek)
 - Nagy László: Ki viszi át a Szerelmet
 - Weöres Sándor: A társ
 - Kányádi Sándor: Két nyárfa, Öreg iskola ünnepére
 - Wass Albert: Üzenet haza (részlet)
2. Epika a 20. század második felének magyar irodalmában
 - Sütő András: Anyám könnyű álmot ígér (részlet)
 - Örkény István: Egyperces novellák
3. Dráma a 20. század második felének magyar irodalmában
 - egy szabadon választott drámai alkotás
4. A 20. századi történelem az irodalomban
 - Szabó Magda: Abigél
 - Orwell: Állatfarm
 - Pilinszky János: Francia fogoly
 - Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról

5. Fogalmak: lírai önéletrajz, népies dal, egyperces, groteszk, humor, dráma mint műnem, tragédia, komédia, színház; a drámai szerkezet, alapszituáció, bonyodalom, konfliktus, tetőpont, megoldás; monológ, dialógus, tér- és időviszonyok; drámai szerepkörök, szereplők rendszere, jellemtípus, jellemfejlődés, szolidaritás, holokauszt, koncentrációs tábor, diktatúra, forradalom, szovjet megszállás, emigráció, emigráns irodalom
6. Memoriter: Kányádi Sándor (Két nyárfa – részlet)

9-12. évfolyam – Magyar nyelv

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 9. évfolyam I. félév

1. A kommunikáció: fogalma, tényezői, funkciói, formái.
2. A nem nyelvi jelek
3. A tömegkommunikáció fogalma, típusai és funkciói
4. A tömegkommunikáció hatása a gondolkodásra és a nyelvre, a digitális kommunikáció
5. Médiaműfajok
6. Jelek és jelrendszerek: A nyelvi jelek. A nyelvi rendszer és szintjei
7. Hang és hangképzés, a hangok osztályozása
8. Hangtörvények
9. A morféimák típusai

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 9. évfolyam II. félév

1. A szófaji rendszer (alapszófajok, viszonszók, mondatszók)
2. A szóalkotás módjai
3. A szintagmák típusai. Az alá- és a mellérendelő szószerkezetek
4. A mondatok típusai, mondatrészek, mondatelemzés
5. Az összetett mondatok

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 10. évfolyam I. félév

1. Mi a szöveg?
2. Szövegtípusok
3. A szöveg jelentésbeli és nyelvtani kapcsolóelemei, a szöveg kapcsolódása a beszédhelyzethez (kohézió, konnexió, koherencia)
4. A szöveg szerkezete és létrehozásának módja
5. A társalgási stílus
6. A tudományos stílus

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 10. évfolyam II. félév

1. A publicisztikai stílus
2. A hivatalos stílus
3. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok (önéletrajz, motivációs levél, hivatalos levél)
4. A szónoki stílus
5. Az irodalmi stílus és a szóképek
6. Az alakzatok
7. A hangalak és a jelentés kapcsolata

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 11. évfolyam I. félév

1. A beszéd mint cselekvés
2. Nyelvtípusok
3. A magyar nyelv eredete és rokonsága
4. A magyar nyelvtörténet korszakai
5. Nyelvemlékeink

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 11. évfolyam II. félév

1. A magyar nyelv szókészletének változása, a nyelvújítás
2. A magyar nyelv nyelvváltozatai: köznyelv és csoportnyelvek
3. A magyar nyelv nyelvváltozatai: nyelvjárások
4. Nyelvpolitika, nyelvünk helyzete a határainkon túl

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 12. évfolyam I. félév

1. A szóbeli beszéd
2. A beszéd megszerkesztése, a beszéd részei
3. A retorikai szövegek kifejezőeszközei
4. Az érvelés és a cáfolat
5. A vita
6. Beszédhelyzetek

Magyar vizsga szóbeli témakörei magyar nyelv tantárgyból 12. évfolyam II. félév

Az aktuális érettségi szóbeli tételsor (20 tétel)

9-12. évfolyam – Irodalom

A memoritert a szaktanár jelöli ki a tételhez. (A memoriterek listája a dokumentum végén olvasható.)

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 9. évfolyam I. félév

1. Az irodalom és hatása
2. Állatmesék
3. Műnemek és műfajok
4. Az ősi magyarok hitvilága
5. A görög mitológia
6. Az antik görög irodalom: epika. Homérosz eposzai: Iliász, Odüsszeia
7. Az antik görög irodalom: líra. Szapphó, Alkaios, Anakreón. (Az elégia, a dal és az epigramma.)
8. Az antik görög irodalom: dráma. A színjátszás kezdetei. Szophoklész: Antigóné
9. Az ókori római irodalom: líra. Catullus, Vergilius, Horatius, Ovidius költészete.
10. A Biblia. Ószövetség. Újszövetség. Történetek a Bibliából.

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 9. évfolyam II. félév

1. A középkor irodalma: A magyar irodalom kezdetei. Halotti beszéd. Ómagyar Mária-siralom
2. A középkor irodalma: trubadúrlíra, vágánsköltészet. Villon balladái
3. Dante: Isteni színjáték
4. A reneszánsz irodalom. Itáliai reneszánsz: Petrarca
5. A reneszánsz irodalom. Boccaccio
6. A magyar reneszánsz irodalom. Janus Pannonius

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 10. évfolyam I. félév

1. A reneszánsz irodalma (Balassi Bálint, Shakespeare)
2. Zrínyi Miklós és a barokk eposz (*Szigeti veszedelem*)
3. A kuruc költészet és Mikes Kelemen
4. A felvilágosodás és stílusirányzatai (klasszicizmus és szentimentalizmus)
5. Művek a felvilágosodás korának angol, francia és német irodalmából (Voltaire és Rousseau legfontosabb gondolatai; Moliere, Swift vagy Goethe egy művének rövid bemutatása)
6. A magyar felvilágosodás irodalmi élete és Bessenyei György kulturális programja
7. Kazinczy Ferenc irodalmi programja és munkássága
8. Csokonai Vitéz Mihály klasszicista gondolati költeményei (életrajzi háttér, pictura és sententia, *Az estve*)
9. Csokonai Vitéz Mihály rokokó dalai (életrajzi háttér – Lilla, a rokokó fogalma, *Tartózkodó kérelem, A boldogság*)
10. Csokonai Vitéz Mihály szentimentalista versei (életrajzi háttér, *A Reményhez*)
11. Berzsenyi Dániel: *A magyarokhoz* (Romlásnak indult...) és *Osztályrészem*
12. Berzsenyi Dániel elégiái (*A közelítő tél, Levéltöredék barátnémhoz*)

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 10. évfolyam II. félév

1. A romantika jellemzői és néhány mű a német, az angol, a francia romantika korából (Heine, Byron, Shelley, Keats, Poe, Jane Austen vagy Victor Hugo).
2. Az orosz romantika (társadalmi háttér; Puskin: *Anyegin*)
3. Katona József: *Bánk bán* (története, felépítése, magánéleti és közéleti konfliktus, a szereplők körei, Bánk összeomlása, a címszereplő megítélésének változatai)
4. A reformkor és Kölcsey Ferenc hazafias költészete, valamint értekező prózája (*Himnusz, Zrínyi dala, Huszt, Parainesis*)
5. A reformkor és Vörösmarty Mihály költészete (*Szózat, Előszó*)
6. Petőfi Sándor tájköltészete (*A puszta, télen*)
7. Petőfi Sándor szerelmi lírája (életrajzi háttér, *Reszket a bokor ,mert...; Szeptember végén, Minek nevezzetek?*)
8. Petőfi Sándor szabadságeszménye (életrajzi háttér, versek pl. *Egy gondolat bánt engemet..., A XIX. század költői*)
9. Petőfi Sándor: *Az apostol*.
10. Jókai Mór: *Az arany ember* és a kisepikai alkotásai

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 11. évfolyam I. félév

1. Arany János: *Toldi és Toldi estéje*
2. Arany János balladái (a ballada fogalma, a balladák csoportosítása, két ballada bemutatása pl. *Ágnes asszony, Tengeri-hántás*)
3. Arany János lírája (életrajzi háttér; nagykörösi évek, Őszikék ciklus; pl. *Letésem a lantot, Epilogus, Mindvégig*)
4. Madách Imre: *Az ember tragédiája* (keletkezés, műfaj, szerkezet, szereplők, eszmék, kérdések és válaszok)
5. Vajda János költészete (újszerű tájlíra, új típusú szerelmi líra pl. *A vaáli erdőben, Húsz év múlva, Az üstökös*)
6. Mikszáth Kálmán parasztbrázolása (*Tót atyafiak és A jó palócok*)
7. A realizmus jellemzése és az orosz realizmus (Balzac, Stendhal, Gogol, Csehov, Tolsztoj, Dosztojevszkij)
8. A líra átalakulása a 19. század második felében (a francia szimbolisták)

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 11. évfolyam II. félév

1. A modern dráma (drámaiatlan dráma, analitikus dráma – Csehov, Ibsen)
2. A Nyugat (a folyóirat bemutatása)
3. Herczeg Ferenc: Az élet kapuja
4. Ady Endre költészetének újszerűsége és ars poeticái (életrajz, szimbolizmus, Új versek c. kötet, pl. *Góg és Magóg fia vagyok én...*)
5. Ady Endre szerelmi költészete (életrajzi háttér, Léda- és Csinszka-versek, pl. *Héja-nász az avaron, Lédával a bálban, Őrizem a szemed*)
6. Ady Endre magyarság és háborúellenes versei (pl. *Emlékezés egy nyár éjszakára, Az eltévedt lovas*))
7. Ady Endre istenes versei (pl. *A Sion-hegy alatt*)
8. Móricz Zsigmond novelláinak parasztábrázolása (pl. *Tragédia*)
9. Móricz Zsigmond: *Úri muri*
10. Babits Mihály költészetének sokszínűsége (pályakép, versek pl. *A lírikus epilógja, Esti kérdés, Cigány a siralomházban, Ősz és tavasz között*).
11. A prófétaszerep vállalása Babits Mihály költészetében (életrajzi háttér, *Jónás könyve, Jónás imája*).
12. Juhász Gyula és Tóth Árpád hangulatlírája (impresszionizmus az irodalomban, versek pl. *Tiszai csönd, Anna örök, Esti sugárkoszorú*)
13. Kosztolányi Dezső költészetének sokszínűsége (pályakép, versek pl. *A szegény kisgyermek panaszai; Boldog, szomorú dal; Halotti beszéd; Hajnali részegség*).
14. Kosztolányi Dezső: *Édes Anna*.

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 12. évfolyam I. félév

1. Az avantgárd
2. A 20. század világirodalma – egy választott mű (Kafka, Thomas Mann, Brecht)
3. József Attila költészete (az életrajz fontosabb adatai, pályaképe, visszatérő témái példákon keresztül, legalább kettő szabadon választott vers elemzése)
4. József Attila utolsó versei (az életrajz fontosabb adatai, pályaképe, az életmű legutolsó verseinek elemzése)
5. Radnóti Miklós költészete (az életrajz fontosabb adatai, pályaképe, eklogák, idill és borzalom a versekben)

Magyar vizsga szóbeli témakörei irodalom tantárgyból 12. évfolyam II. félév

1. Örkény István egypercesei (az életrajz fontosabb adatai, a groteszk fogalma, története és előfordulása Örkény műveiben, az egypercesek műfaji jellemzése, néhány szabadon választott egyperces novella értelmezése és műfaji jellemzése)
2. Örkény István: *Tóték* (az életrajz fontosabb adatai, a *Tóték* történetének ismertetése, a karakterek jellemzése, a mű mondanivalójának értelmezése)
3. Szabó Magda: *Az ajtó* (az életrajz fontosabb adatai, a regény elemzése, értelmezése)
4. Szabadon választott kortárs szerző életének és munkásságának bemutatása (az életrajz fontosabb adatai, az életmű általános jellemzői, stílusjegyei, témái, egy vagy több szabadon választott alkotás ismertetése, elemzése)
5. Egy határon túli vagy regionális irodalmi alkotó életének és munkásságának bemutatása (az alkotó, az életmű szerepe, fontossága a határon túli vagy a regionális kultúrában, az életrajz fontosabb adatai, az életmű általános jellemzői, stílusjegyei, témái, egy vagy több szabadon választott alkotás ismertetése, elemzése)
6. Szabadon választott tétel az aktuális érettségi tételek közül, az Életművek témakörből

Melléklet: Memoriterek

9-10. évfolyam
Homérosz: Odüsszeia (részlet)
Anakreón: Gyűlölöm azt...
Catullus: Gyűlölök és szeretek
Halotti beszéd és könyörgés (részlet)
Ómagyar Mária-síralom (részlet)
Janus Pannonius: Pannónia dicsérete
Balassi Bálint: Egy katonaének (részlet)
Balassi Bálint: Adj már csendességet... (részlet)
Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem (az általános iskolai memoriter felújítása)
Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez
Berzsenyi Dániel: A közelítő tél (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.) (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: Osztályrészem (1. versszak)
Kölcsey Ferenc: Himnusz (az általános iskolai memoriter felújítása)
Kölcsey Ferenc: Zrínyi második éneke (részlet)
Vörösmarty Mihály: Szózat (az általános iskolai memoriter felújítása)
Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban (részlet)
Vörösmarty Mihály: Előszó (részlet)
Petőfi Sándor: A bánat? egy nagy ocean...
Petőfi Sándor: Fa leszek, ha...
Petőfi Sándor: A XIX. század költői (részlet)
11-12. évfolyam
Arany János: Toldi estéje (I. 1., VI. 28. versszak)
Arany János: egy szabadon választott ballada a nagykőrösi korszakból
Arany János: Epilógus (részlet)
Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én...
Ady Endre: Kocsi-út az éjszakában
Babits Mihály: A lírikus epilógja (részlet)
Babits Mihály: Jónás imája
Kosztolányi Dezső: Hajnali részegség (részlet)
József Attila: Reménytelenül (Lassan, tűnődve) (részlet)
József Attila: Óda (részlet)
Kányádi Sándor: Valaki jár a fák hegyén
Reményik Sándor: Halotti vers a hulló leveleknek (részlet)
Radnóti Miklós: Hetedik ecloga (részlet)
Áprily Lajos: Március (részlet)
Nagy László: Ki viszi át a Szerelmet